
Zebrane naukowe w AAN

8 lutego 2017 roku odbyło się kolejne zebranie naukowe w AAN. Naszym gościem była Katarzyna Ziętał, kierowniczka Obserwatorium Archiwistyki Społecznej Ośrodka Karta, która opowiedziała o doświadczeniach Ośrodka w współpracy z archiwami społecznymi w kraju oraz metodach i narzędziach pracy.

Idea archiwów społecznych w Polsce nie jest zdobyczą ostatnich 25 lat. W lutym 1916 roku książe Zdzisław Lubomirski prezes Komitetu Towarzystwa Popierania Pomocy Społecznej jako pierwszy w kraju zaproponował założenie Archiwum Społecznego. Tekst jego odezwy znajduje się w zasobie AAN, w Zbiorze zespołów szczątkowych, sygn. 63. Informuje ona o powołaniu do życia Komisji Archiwalnej mającej utworzyć Archiwum Społeczne. Jego zadaniem miało być, podobnie jak to miało już miejsce w Europie Zachodniej, zgromadzenie wszelkiego rodzaju dokumentów, literatury i wydawnictw związanych z ówczesnym życiem społecznym. Uznano, że mogą okazać się pomocne uczone w pracach naukowych i społecznych. Dlatego książe Lubomirski zaapelował do społeczeństwa, aby stale nadsyłało możliwie jak najwięcej materiałów dotyczących różnych dziedzin życia podkreślając, iż jedynie poparcie wszystkich społecznych stowarzyszeń umożliwi jak najlepsze zobrazowanie ówczesnego życia społecznego oraz stan organizacji, wiedzy i rozwoju tych instytucji.

W drugiej połowie lat 90. XX. wieku dyrektor AAN dr Tadeusz Krawczak zdając sobie sprawę z faktu, iż pokolenia walczące o niepodległość odchodzą wynika potrzeba zabezpieczenia i zebrania dokumentów gromadzonych przez generację żołnierzy m.in. Legionów i Armii Krajowej. W strukturze AAN znalazły się dwa nowe oddziały: Archiwum Czynu Niepodległościowego i Archiwum Polonii. Ich zadaniem było pozyskiwanie i ewidencjonowanie materiałów archiwalnych wytworzonych przez osoby lub organizacje związane z działalnością niepodległościową bądź polonijną. Z czasem oddziały te zostały połączone w jeden Oddział V Archiwów Społecznych.

Foto: Jan Annusewicz, Dariusz Wierzchoś